

SÁCH LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ VÀ VIỆC BẢO VỆ NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG CỦA ĐẢNG TRÊN LĨNH VỰC XUẤT BẢN HIỆN NAY

*Nguyễn Hoa Mai**

Ngày tòa soạn nhận được bài báo: 4/3/2020

Ngày nhận kết quả phản biện đánh giá: 4/9/2020

Ngày bài báo được duyệt đăng: 29/9/2020

Tóm tắt: Cách mạng công nghiệp 4.0 mang lại nhiều thời cơ và thách thức cho công tác xuất bản. Trong đó, việc các thế lực phản động lợi dụng tự do ngôn luận trong lĩnh vực xuất bản để chống phá sự nghiệp cách mạng của Đảng ta ngày càng diễn biến phức tạp. Chúng lợi dụng quyền tự do ngôn luận để xuất bản các ấn phẩm bôi nhọ lãnh đạo, xuyên tạc chủ trương, đường lối của Đảng và Nhà nước ta, đồng thời kích động gây chia rẽ dân tộc. Để hạn chế những tác động tiêu cực đó, tăng cường sự lãnh đạo của Đảng, các cấp quản lý xuất bản; nâng cao trình độ biên tập viên về mọi mặt trong đó có trình độ lý luận chính trị trong xuất bản, sách lý luận chính trị... có vai trò to lớn trong việc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong lĩnh vực xuất bản.

Từ khóa: Xuất bản; nền tảng tư tưởng; Cách mạng công nghiệp 4.0; Sách lý luận chính trị

Cùng với báo chí, xuất bản là một mặt trận và vũ khí sắc bén không thể thiếu trong công tác tư tưởng của Đảng và công cụ hữu hiệu để Nhà nước quản lý, điều hành các nhiệm vụ kinh tế - xã hội của đất nước. Do đó, Đảng và Nhà nước ta thường xuyên quan tâm chỉ đạo nhiệm vụ phát triển ngành xuất bản vững mạnh, đúng định hướng và ngày càng hiện đại.

1. Cơ sở để xuất bản sách bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng

Ngày 22/10/2018, Bộ Chính trị ban hành Nghị quyết số 35-NQ-TW về tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái,

thù địch trong tình hình mới. Nghị quyết nêu rõ: “Bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là bảo vệ Đảng, Cương lĩnh chính trị, đường lối của Đảng; bảo vệ nhân dân, Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam; bảo vệ công cuộc đổi mới, công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và hội nhập quốc tế; bảo vệ lợi ích quốc gia, dân tộc; giữ gìn môi trường hòa bình, ổn định để phát triển đất nước”. Đây là nhiệm vụ của cả hệ thống chính trị, các cấp, ngành từ Trung ương đến địa phương. Trong đó, “sự nghiệp xuất bản là một lĩnh vực hoạt động tư tưởng sắc bén của Đảng, Nhà nước và nhân dân, là một bộ phận quan trọng của nền văn hoá Việt Nam tiên tiến,

* Nhà xuất bản Lý luận chính trị

đậm đà bản sắc dân tộc, có nhiệm vụ tích lũy và truyền bá các giá trị tinh thần, góp phần nâng cao dân trí, phát triển văn hoá, xây dựng nền tảng tư tưởng, thế giới quan, nhân sinh quan cách mạng và khoa học của xã hội; xây dựng đạo đức, lối sống và phát triển toàn diện nhân cách con người Việt Nam; góp phần đào tạo nhân lực, bồi dưỡng nhân tài, hình thành xã hội học tập” có vai trò quan trọng trong bảo vệ nền tảng tư tưởng.

Cách mạng công nghiệp 4.0, hạt nhân là sự kết hợp các công nghệ và thông tin số hóa, internet kết nối vạn vật, trí thông minh nhân tạo, công nghệ robot, in 3D... đã và đang tạo ra thay đổi đột biến trong công tác xuất bản. Trong đó, sự thay đổi căn bản, nhanh chóng nhất là tốc độ sản xuất, chia sẻ và lan tỏa xuất bản phẩm. Trong bối cảnh đó, công nghệ in trên giấy truyền thống sẽ dần bị chiếm lĩnh bởi công nghệ xuất bản điện tử với sự xuất hiện của sách điện tử và các thiết bị đọc điện tử. Từ môi trường thực tế bị giới hạn về không gian và thời gian, xuất bản phẩm dần chuyển sang môi trường không giới hạn do internet, môi trường công nghệ số được phát huy “toàn lực”. Do đó, xuất bản phẩm đến được tay độc giả nhanh nhất, nhiều nhất, tiện ích nhất. Các giao dịch mua bán, chuyển nhượng sách và bản quyền trên toàn cầu ít bị giới hạn bởi các yếu tố khách quan, chủ quan... Phương thức phát hành truyền thống, vì thế, cũng không còn độc tôn.

Những thay đổi này đem lại nhiều cơ hội và tiền đề thuận lợi cho sự phát triển nhanh và mạnh mẽ của ngành công nghiệp văn hóa - xuất bản. Song, nó cũng tạo áp lực lớn buộc các nhà xuất bản phải thay đổi về tư duy, cách thức làm việc

trong các hoạt động xuất bản, in và phát hành của mình. Trong đó có việc các thế lực thù địch, phản động lợi dụng quyền tự do ngôn luận, tự do phổ biến tác phẩm của công dân đã biến xuất bản thành một mặt trận để chống phá Đảng và Nhà nước.

Các thế lực thù địch, phản động đã sử dụng nhiều phương thức, thủ đoạn để xuất bản, phát tán các ấn phẩm, tài liệu vu cáo Việt Nam vi phạm dân chủ, nhân quyền, đàn áp dân tộc, tôn giáo nhằm xóa bỏ vai trò lãnh đạo của Đảng, xóa bỏ chế độ xã hội ở nước ta. Có thể kể đến một số tài liệu sau: (1) Báo cáo, nghị quyết, dự luật... của một số tổ chức về tình hình nhân quyền thế giới; (2) Văn bản pháp lý của một số tổ chức quốc tế, tổ chức phi chính phủ (NGO) hoạt động trên lĩnh vực dân chủ, nhân quyền; (3) Xuất bản phẩm của một số cá nhân, tổ chức phản động lưu vong, số đối tượng cơ hội chính trị. Nội dung cơ bản của các văn bản này là bôi nhọ đời tư lãnh đạo, xuyên tạc sự thật lịch sử, bóp méo tình hình trong nước nhằm hạ thấp uy tín của Việt Nam trên trường quốc tế, kích động nhân dân làm mất trật tự xã hội.

Gần đây nhất, tháng 06/2020, Hiệp hội các Nhà xuất bản quốc tế đã trao giải thưởng Prix Voltaire 2020 cho Nhà xuất bản Tự do (Nhà xuất bản duy nhất không có giấy phép hoạt động tại Việt Nam). Giải thưởng này gọi là “ghi nhận sự can đảm trong việc giữ vững quyền tự do xuất bản, tự do thông tin, biểu đạt”. Giải thưởng này được lựa chọn với tiêu chí “tránh kiểm duyệt”, thực chất là in ấn, xuất bản, lưu giữ, phổ biến các tác phẩm trái pháp luật Việt Nam. Đây được coi như một sự cổ súy, dung dưỡng cho hành động vi phạm pháp luật Việt Nam của tổ chức này. Một số cuốn sách như: “Chính trị bình dân”,

“Phản kháng phi bạo lực”, “Cấm nang nuôi tù”, “Chính đề Việt Nam”, “Cánh đồng Sinh”... được Nhà xuất bản Tự do phát miễn phí với hàng chục nghìn bản; đăng tải bản điện tử trên nhiều trang phản động, tài khoản mạng xã hội. Đặc biệt, trên fanpage của facebook, các nhà báo, tác giả của nhà xuất bản này nhân danh nhân quyền, quyền tự do ngôn luận xuyên tạc, vu cáo các vấn đề tự do, dân chủ, nhân quyền tại Việt Nam. Đồng thời, phổ biến cách thức đấu tranh nhằm lật đổ thể chế chính trị ở Việt Nam, Đảng Cộng sản Việt Nam và Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Nhà xuất bản này chủ yếu hoạt động trên không gian mạng để đối phó cơ quan chức năng.

Sách lý luận, chính trị có vai trò, vị trí quan trọng, trực tiếp truyền bá, bảo vệ, phát triển chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm, đường lối, chính sách, pháp luật của Đảng và Nhà nước; giới thiệu kiến thức, kinh nghiệm có giá trị của các nước; góp phần xây dựng nền tảng tư tưởng, thế giới quan, nhân sinh quan cách mạng, giáo dục, nâng cao trình độ và bản lĩnh chính trị cho cán bộ, đảng viên và nhân dân; xây dựng con người mới, nếp sống mới; đấu tranh bác bỏ các quan điểm sai trái. Tuy nhiên, chất lượng chính trị, khoa học, tính thực tiễn, tính chiến đấu, tính thuyết phục và hấp dẫn của sách lý luận, chính trị còn hạn chế, chưa có nhiều đầu sách hay, có giá trị cao về lý luận và thực tiễn. Điều này ảnh hưởng không nhỏ đến vai trò đấu tranh chống diễn biến hòa bình trên lĩnh vực xuất bản của sách lý luận chính trị nói riêng và ngành xuất bản nói chung.

Trước tình hình đó, ngày 16/4/2020, Ban Bí thư Trung ương Đảng ban hành

Chỉ thị 44-CT-TW về đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác xuất bản, phát hành và nghiên cứu, học tập sách lý luận, chính trị nhằm nâng cao trách nhiệm của các tổ chức chính trị - xã hội, các nhà xuất bản và các cá nhân liên quan trong công tác xuất bản sách lý luận. Điều này cho thấy vai trò, ý nghĩa quan trọng của công tác xuất bản trong bảo vệ nền tảng tư tưởng lý luận của Đảng.

Theo đó, Chỉ thị 44 yêu cầu: các cấp ủy đảng, các ngành, cơ quan liên quan, cơ quan chủ quản chỉ đạo các nhà xuất bản hoạt động trên cơ sở xác định chương trình hành động, đề án xuất bản sách hằng năm và chiến lược xuất bản sách. Đồng thời, nâng cao chất lượng chính trị, khoa học, tính thực tiễn, tính chiến đấu của sách lý luận, chính trị, đáp ứng yêu cầu của công tác tư tưởng trong tình hình mới; đổi mới công tác biên soạn, biên tập, hoạt động xuất bản, in, phát hành sách lý luận, chính trị phù hợp với cơ chế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế. Chuyển đổi loại hình hoạt động của nhà xuất bản phù hợp với thực tế, đúng với chỉ đạo của Đảng, Chính phủ và quy định pháp luật. Có chính sách ưu tiên, ưu đãi nhằm thu hút đội ngũ công tác viên là các chuyên gia, nhà khoa học, nhà quản lý có kinh nghiệm... tham gia viết, biên soạn, biên dịch sách lý luận, chính trị.

Bên cạnh đó, cần nghiên cứu, xây dựng, bổ sung, hoàn thiện hệ thống pháp luật; có cơ chế, chính sách đặc thù, khuyến khích, ưu tiên và bảo đảm các điều kiện thuận lợi cho hoạt động xuất bản, phát hành sách lý luận, chính trị... Thực hiện xã hội hóa, liên kết giữa nhà xuất bản với các tổ chức kể cả các tổ chức nước ngoài được phép hoạt động ở Việt Nam... trong

hoạt động in và phát hành sách lý luận, chính trị theo đúng quy định của pháp luật. Đồng thời, đầu tư cơ sở vật chất, hạ tầng và ứng dụng công nghệ thông tin cho các nhà xuất bản, cơ sở phát hành sách lý luận, chính trị; đa dạng hóa các thể loại sách và phương thức xuất bản, phát hành sách lý luận, chính trị, đặc biệt là xuất bản sách điện tử và phát hành sách trên mạng Internet; tăng cường công tác tuyên truyền, giới thiệu sách lý luận, chính trị trên các phương tiện thông tin đại chúng, mạng Internet và đội ngũ tuyên truyền các cấp; mở rộng giao lưu hợp tác, trao đổi xuất bản phẩm, kinh nghiệm với các nhà xuất bản nước ngoài; triển khai cơ sở dữ liệu quốc gia về sách lý luận, chính trị thống nhất trong cả nước; cung cấp dịch vụ khai thác nội dung thông tin sách lý luận, chính trị trên Internet.

2. Giải pháp thúc đẩy xuất bản sách bảo vệ tư tưởng của Đảng

Do đó, để hoạt động xuất bản nói chung và xuất bản sách lý luận chính trị nói riêng thực hiện được nhiệm vụ “đấu tranh chống mọi tư tưởng và hành vi làm tổn hại lợi ích quốc gia, góp phần vào sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa” cần có giải pháp tổng thể. Cụ thể:

Một là, quán triệt quan điểm của Đảng về công tác xuất bản tại Chỉ thị số 42 /CT-TW ngày 25-8-2004 về nâng cao chất lượng toàn diện của hoạt động xuất bản; Thông báo số 19/TB-TW ngày 29-12-2016 thông báo kết luận của Ban Bí thư về việc tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 42 của Ban Bí thư khóa IX về nâng cao chất lượng toàn diện của hoạt động xuất bản; Chỉ thị số: 44/CT-TW ngày 16-4-2020 về

đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác xuất bản, phát hành và nghiên cứu, học tập sách lý luận, chính trị;

Hai là, thay đổi hệ thống tổ chức, quản lý và cơ chế, cách thức hoạt động của nhà xuất bản để đáp ứng yêu cầu phát triển dựa trên các nền tảng tích hợp, giao thoa công nghệ hiện đại và môi trường số. Đồng thời, công tác chỉ đạo, quản lý hoạt động xuất bản của các nhà xuất bản cũng phải nhanh chóng đổi mới theo kịp những đòi hỏi mới trong thực tiễn hoạt động xuất bản, theo hướng gắn kết chặt chẽ hai yếu tố tư tưởng - văn hóa và kinh tế - công nghệ, nhằm nâng cao năng lực cạnh tranh, mang lại hiệu quả cao (cả về chính trị - xã hội và kinh tế) cho hoạt động xuất bản trong bối cảnh Cách mạng công nghiệp 4.0.

Ba là, xây dựng đội ngũ cán bộ làm công tác xuất bản, đặc biệt là các biên tập viên phải có bản lĩnh chính trị, lập trường tư tưởng vững vàng, có khả năng chọn lọc, tổng hợp, phân tích và xử lý trước những nguồn thông tin chưa được kiểm chứng trong điều kiện bùng nổ thông tin nhanh, đa chiều cả ở trong nước và quốc tế từ cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0. Ngoài kiến thức chuyên sâu, đòi hỏi đội ngũ cán bộ xuất bản phải có tính năng động, sáng tạo, có năng lực ngoại ngữ, tin học và thậm chí cả những kiến thức khoa học - công nghệ cần thiết, để có thể tiếp cận và ứng dụng những công nghệ mới trong hoạt động quản lý và chuyên môn, tương ứng với phương thức xuất bản mới, sử dụng kênh truyền thông đa phương tiện, công nghệ quản lý, quản trị nhà xuất bản, quản trị mạng lưới bán hàng...

Bốn là, đẩy mạnh công tác tuyên truyền nhằm nâng cao nhận thức của

cán bộ, đảng viên và nhân dân về vị trí, tính chất công tác phòng ngừa, đấu tranh ngăn chặn hoạt động xuất bản, tán phát ấn phẩm, tài liệu phản động chống phá nước ta. Từ đó làm cho cán bộ, đảng viên và người dân, đặc biệt là thanh niên, thiếu niên, thấy rõ tác hại của các tài liệu, thông tin phản động; có khả năng nhận diện và “miễn dịch” các nội dung thông tin xấu độc, nguy hại đối với xã hội; kịp thời tố giác với các cơ quan chức năng các tài liệu, ấn phẩm phản động để xử lý kịp thời. Chú trọng xây dựng ý thức và phong cách văn hóa khi tham gia mạng xã hội, internet cho các tầng lớp nhân dân, nhất là thế hệ trẻ.

Năm là, đẩy mạnh công tác thông tin, tuyên truyền chính sách, thành tựu bảo đảm quyền con người ở Việt Nam. Kết hợp chặt chẽ giữa tuyên truyền đối nội và tuyên truyền đối ngoại; tận dụng thế mạnh của các kênh ngoại giao, đối thoại, hợp tác; phát huy tính ưu việt của

internet, các blog, diễn đàn trên mạng xã hội để đăng tải các tin, bài viết phong phú, đa dạng làm cho cộng đồng quốc tế, kiều bào ta ở nước ngoài hiểu đúng quan điểm của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước và thành tựu đã đạt được trong phát triển kinh tế, xã hội, bảo đảm quyền con người ở Việt Nam, góp phần đấu tranh có hiệu quả với các luận điệu xuyên tạc, vu cáo tình hình thực tế ở nước ta.

Tài liệu tham khảo:

1. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Chỉ thị số 42/CT-TW ngày 25/8/2004 về nâng cao chất lượng toàn diện của hoạt động xuất bản*
2. Luật Xuất bản, 2012, Điều 3.
3. <http://tulieuvankien.dangcongsan.vn/he-tho-ng-van-ban/van-ban-cua-dang/chi-thi-so-44-cttw-ngay-1642020-cua-ban-bi-thu-ve-doi-moi-nang-cao-chat-luong-hieu-qua-cong-tac-xuat-ban-phat-hanh-6377>

Địa chỉ tác giả: Nhà xuất bản Lý luận chính trị

Email: hoamainguyen1982@gmail.com